

PERSPEKTIVERINGSKOMPETENCE PÅ KROGÅRDSKOLEN:

Her kan du finde tre skemaer til vurdering af elevernes perspektiveringsskompetence (indskoling, mellemtrin og udskoling). Desuden kan du finde et ark, der er tænkt til elevernes egen arbejdsproces med perspektivering.

Perspektivering er i vores model inddelt i fire underelementer: tid, metode, fagligt område og sted.

Tid handler om at eleverne kan koble deres viden til fortiden, relevansen for verden lige nu og et fremtidsperspektiv.

Metode inddrager elevernes refleksion over den valgte metode og lignende undersøgelser, modeller og fagbegreber samt hvordan det kan bruges til at opkvalificere deres arbejde.

Fagligt område bringer de 10 erkendelser fra naturvidenskabens ABC i spil, fokus på interessemodsætninger, andre fag og videre fordybelse i emnet.

Sted vedrører elevens oplevelser og erfaringer fra deres hverdag i, og uden for skolen. Desuden belyser det relevansen for den nære og fjerne omverden, og forholder sig til FN's Verdensmål samt elevernes egen mulighed for at handle.

Evalueringsdesignet er delt op i vurderingsskema og arbejdsark.

Vurderingsskema:

Vurderingsskemaet skal gennemgås for eleverne i plenum. Til indskolingen er det formuleret i vendinger, de kender fra evaluering i fagene matematik og dansk, med "jeg skal øve mig", "jeg kan næsten" og "jeg kan".

På mellemtrinnet er der fortsat tre niveauer, som nu hedder "tilstrækkelig", "jævn god" og "rigtig god", som optakt til karaktergivningen i udskolingen.

Når selve undervisningen med den konkrete undersøgelse er slut, tages vurderingsskemaet frem igen og bruges nu som selvevalueringsskema af eleverne. Til indskolingen anbefales det, at tage en mindre gruppe elever ud, som evaluerer med støtte fra læreren.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at det sjældent er alle fire underelementer (tid, metode, fagligt område, sted), som det giver mening at perspektivere til på samme tid. Dermed skal eleverne have kendskab til, hvilke(t) område(r) de vurderes på. Det kan enten være læreren, der vælger perspektiveringsområdet eller eleverne selv der vurderer, hvad der er mest relevant for netop deres emne.

Arbejdsark:

Arbejdsarket med vurderingssøjlerne er tiltænkt udskolingen. Her skal eleverne selv kunne vurdere hvilke(n) vurderingssøjle(r), der giver mest mening at arbejde videre med i forhold til perspektiveringsskompetencen i det givne forløb.

Til mellemtrinnet er det læreren, der vælger, hvilken vurderingssøjle, der skal arbejdes med i forhold til det valgte emne. Mellemtrinseleverne præsenteres derfor kun for en vurderingssøjle i et emne. De kan præsenteres for en anden vurderingssøjle, ved et andet emne på et andet tidspunkt. I indskolingen anvendes kun et spørgsmål der forsimples overfor eleverne. Det kunne fx være

- Tid: Ville du få samme resultater, hvis du lavede undersøgelsen igen på et andet tidspunkt? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Metode: Hvad har du tidligere oplevet, hvor du var nysgerrig og undersøgte det nærmere?
- Fagligt område: Hvis du skulle arbejde mere med emnet, hvad vil du så gerne vide mere om?
- Sted: Hvilke andre oplevelser har du, der minder om emnet?

De fire ovenstående spørgsmål til indskolingen svarer ligeledes til det højeste niveau "Jeg kan" på vurderingsskemaet.

Eksempler der er afprøvet i NATKOM-projektet på Krogårdskolen:

- Indskoling
 - Eleverne har forud for perspektivering arbejdet med mikroforskermetoden, hvori undersøgelseskompetencen har været i spil. (Se arbejdet [her](#)). Efterfølgende skal eleverne perspektivere selve mikroforskermetoden med hjælpespørgsmål som
 - Hvad har du tidligere oplevet, hvor du var nysgerrig og undersøgte det nærmere?
 - Hvilke andre oplevelser har du, der minder om emnet?
 - Ville du få samme resultater, hvis du lavede undersøgelsen igen på et andet tidspunkt? Hvorfor / hvorfor ikke?"
 - Hvis du skulle arbejde mere med emnet, hvad vil du så gerne vide mere om?

Efterfølgende samles der op i plenum i klassen.
- Mellemtrin
 - Eleverne har forud for perspektivering arbejdet med [Science Fair](#). Efter elevernes præsentationer er der arbejdet videre med deres problemstilling ud fra udvalgte områder fra arbejdsarket med vurderingssøjlerne.
Efterfølgende præsenteres deres perspektivering i egne producerede videoer.
- Udskoling
 - Eleverne har forud for perspektivering arbejdet med et tværfagligt naturfagsprojekt om "Søen", hvori de andre kompetencer har været i spil. De afleverer en endelig rapport om "Søen" og får feedback på undersøgelses- og kommunikationskompetence. Efterfølgende inddrages perspektiveringskompetencen ud fra arbejdsarket, hvor de perspektiverer deres viden om "Søen" til tid, metode, fagligt område og/eller sted.
Dernæst sættes en elevgruppe ind i midten af klassen, mens resten sidder i en cirkel udenom dem. Læreren indgår i evalueringsproces og dialog med den ene gruppe inde i midten, mens de resterende lytter på. De lyttende skal vurdere gruppens grad af vurderingskompetence ud fra den samtale, der er med læreren.
Dernæst samles der op i plenum i klassen, så der evalueres i fællesskab på, hvad man skal huske til næste gang, der arbejdes med perspektivering. Forløbet afsluttes med, hvordan eleverne vurderes med særligt henblik på naturfagsprøven i 9.klasse.